

Rada
Európskej únie

V Bruseli 7. júla 2023
(OR. en)

11645/23

ENER 437
ENV 830
TRANS 303
ECOFIN 760
RECH 346
CLIMA 348
IND 377
COMPET 743
CONSOM 272
DELECT 95

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	6. júla 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	C(2023) 4376 final
Predmet:	DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../... z 4. 7. 2023 ktorým sa mení delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2402, pokiaľ ide o preskúmanie harmonizovaných referenčných hodnôt účinnosti samostatnej výroby elektriny a tepla pri uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2023) 4376 final.

Príloha: C(2023) 4376 final

V Bruseli 4. 7. 2023
C(2023) 4376 final

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 4. 7. 2023

ktorým sa mení delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2402, pokiaľ ide o preskúmanie harmonizovaných referenčných hodnôt účinnosti samostatnej výroby elektriny a tepla pri uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT DELEGOVANÉHO AKTU

Dôvody a ciele delegovaného nariadenia

Podľa smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti¹ musia zariadenia kombinovanej výroby elektriny a tepla (KVET) zabezpečovať úspory primárnej energie na úrovni vyše 10 % v prípade systémov presahujúcich 1 MWe (alebo viac než 0 % v prípade malých systémov s kapacitou menšou než 1 MWe) na to, aby ich bolo možné považovať za zariadenia s vysoko účinnou kombinovanou výrobou, v porovnaní so samostatnou výrobou elektriny a tepla.

Výpočet úspor primárnej energie si vyžaduje referenčné hodnoty účinnosti pre samostatnú výrobu tepla a elektriny. Komisia je v súlade s článkom 14 ods. 10 a písmenom f) v prílohe II k smernici o energetickej účinnosti zodpovedná za zadávanie práce na vykonanie odhadov týchto hodnôt na základe prevádzkových údajov. Splnomocnenie Komisie preskúmať tieto referenčné hodnoty sa stanovuje v článku 22 ods. 1 smernice o energetickej efektívnosti.

Prvé referenčné hodnoty sa stanovili v rozhodnutí Komisie 2007/74/ES². Tieto hodnoty treba pravidelne aktualizovať, aby odrážali technický vývoj, a boli preskúmané dvakrát: vo vykonávacom rozhodnutí Komisie 2011/877/EÚ³ a v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2015/2402⁴. Referenčné hodnoty v tomto delegovanom akte sú založené na štúdií Review of the Reference Values for High Efficiency Cogeneration (2022-2025⁵) (Preskúmanie referenčných hodnôt pre vysoko účinnú kombinovanú výrobu), ktorú zadala Komisia.

Delegovaný akt sa nesie v duchu základných zásad pochádzajúcich zo smernice 2004/8/ES o podpore kogenerácie založenej na dopyte po využiteľnom teple na vnútornom trhu s energiou⁶, v ktorej sa vyžadovala harmonizácia referenčných hodnôt účinnosti pre elektrinu a teplo, aby sa daná referenčná hodnota pre dané palivo a daný rok postavenia uplatňovala na všetky členské štáty v celej EÚ. Táto požiadavka sa zachovala v prílohe II k smernici o energetickej efektívnosti.

Navyše musia byť referenčné hodnoty založené na prevádzkových údajoch za reálnych podmienok v prípade zariadení, ktoré postavili účastníci trhu, nie na informáciách, ktoré poskytli výrobcovia, na údajoch o dizajne alebo výskumných projektoch. Rozličné faktory môžu viesť k rozdielom medzi dizajnom a prevádzkovými údajmi, patria medzi ne výkyvy v záťažovom profile, pokles výkonnosti v priebehu času atď.

Delegovaným nariadením sa nahrádzajú prílohy I, II a IV k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2015/2402. Ostatné ustanovenia nariadenia ostávajú nezmenené, pretože sú naďalej relevantné z hľadiska cieľov nariadenia a sú v súlade s najnovšou štúdiou na preskúmanie referenčných hodnôt samostatnej výroby tepla a elektriny.

Environmentálne aspekty

Zmena nariadenia je v súlade s cieľmi politiky v oblasti energetiky a klímy do roku 2030. Kombinovaná výroba je najefektívnejšou technológiou na súbežnú výrobu tepla a elektriny, ktorá je schopná zaručiť úspory primárnej energie a environmentálny prínos nákladovo

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

² Ú. v. EÚ L 32, 6.2.2007, s. 183.

³ Ú. v. EÚ L 343, 23.12.2011, s. 91.

⁴ Ú. v. EÚ L 333, 19.12.2015, s. 54.

⁵ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/core/api/front/document/90120/download>.

⁶ Ú. v. EÚ L 52, 21.2.2004, s. 50.

efektívnym spôsobom. Touto zmenou legislatívy sa zabráni tomu, aby sa v nových zariadeniach na kombinovanú výrobu investovalo do kombinovanej výroby pomocou kvapalných alebo pevných fosílnych palív⁷. Jediné fosílné palivo, ktoré sa môže používať v zariadeniach vysoko účinnej kombinovanej výroby, je zemný plyn. V dlhodobých klimatických a energetických scenároch⁸ sa zistilo, že používanie zemného plynu v kombinovanej výrobe je v súlade s prechodom ku klimatickej neutralite do roku 2050 a s cieľmi Únie do roku 2030.

2. KONZULTÁCIE PRED PRIJATÍM AKTU

Konzultácie so zainteresovanými stranami

Vzhľadom na technickú povahu si toto delegované nariadenie pred zmenou aktu nevyžadovalo vykonanie posúdenia vplyvu ani otvorenej verejnej konzultácie, ako je to v prípade významných iniciatív.

Uvedená štúdia sa začala v marci 2021 a jej účelom bolo preskúmať referenčné hodnoty pre samostatnú výrobu tepla a elektriny. Členským štátom a zainteresovaným stranám sa prostredníctvom výboru smernice o energetickej efektívnosti adresovala výzva zapojiť sa a poskytnúť informácie. V priebehu štúdie sa zorganizovali tri online workshopy so zainteresovanými stranami: 15. júna, 27. septembra a 2. decembra 2021.

Zhrnutie názorov a spôsobu, akým sa zohľadnili

Členské štáty a zainteresované strany počas rozhovorov v rámci uvedených workshopov predniesli niekoľko pripomienok a návrhov k výsledkom štúdie, konkrétne:

- Mala by sa zachovať zásada, že referenčné hodnoty sa stanovujú pre všetky kategórie palív jednotlivo, čo umožňuje porovnanie obdobných údajov s cieľom určiť úspory primárnej energie zo zariadení kombinovanej výroby. Referenčné hodnoty pre plynové elektrárne nemožno dosiahnuť pri zariadeniach využívajúcich pevné a kvapalné fosílné palivá.
- Pri niektorých technológiách, ako je „organický Rankinov cyklus“ (ORC) v zariadeniach využívajúcich biomasu a palivové články, by mali platiť osobitné referenčné hodnoty pre jednotlivé kategórie palív.
- Pre zariadenia kombinovanej výroby schopné v rámci flexibilnej prevádzky poskytovať služby elektrizačnej sústavy, by sa mali stanoviť nižšie referenčné hodnoty.
- K navrhovaným referenčným hodnotám pre niektoré energetické zdroje, ako je biomasa, vodík, e-palivo, odpad a odpadové teplo, odzneli pripomienky, predovšetkým k ich úrovniam a rozsahu uplatňovania. Medzi súvisiacimi návrhmi figurovali tieto:
- zariadenia ORC využívajúce biomasu by mali patriť do osobitnej podkategórie s nižšími referenčnými hodnotami,
- pre zariadenia na výrobu bioenergie s kapacitou menšou ako 20 MW_{el} by mali platiť nižšie referenčné hodnoty,

⁷ S výnimkou neobnoviteľného odpadu a zvyškov.

⁸ SWD(2020) 176 final.

- pre palivové články by mali platiť osobitné referenčné hodnoty,
- pre vodík, s ktorým sa obchoduje, by mali platiť rovnaké referenčné hodnoty ako pre vodík, ktorý je vedľajším produktom hlavnej činnosti,
- súčasná referenčná hodnota pre výkon z odpadového tepla na úrovni 30 % je príliš vysoká pre niektoré využitia,
- mala by sa zaviesť podrobnejšia koncepcia pre korekčné faktory pri vratnom kondenzáte. Jedným z výstupov pre priemyselných spotrebiteľov by mohla byť para. V momente, keď ju spotrebiteľia vracajú späť, je vo vodnom skupenstve (kondenzát) a má ešte stále 10 – 16 % celkovej energie, ktorú mala para. Vracaním kondenzátu sa teda maximalizuje energetické zhodnocovanie z pary na zlepšenie efektívnosti pri znižovaní potreby vstupov.

V dôsledku týchto návrhov:

- V správe zo štúdie sa poskytli dodatočné objasnenia na vysvetlenie okolností používania jedinej referenčnej hodnoty pre všetky fosílna palivá a technologicky neutrálnej koncepcie pri určovaní referenčných hodnôt.
- Pri výpočte úspor primárnej energie sa nebude zohľadňovať flexibilná prevádzka zariadení kombinovanej výroby.
- Poskytli sa dodatočné objasnenia k pripomienkam týkajúcim sa referenčných hodnôt platných pre jednotlivé zdroje energie. Pri navrhovanej referenčnej hodnote odpadového tepla sa referenčné hodnoty pre odpadové teplo znížili na teplotu nižšiu než 200 °C.
- Pri vratnom kondenzáte sa navrhlo súčasnú koncepciu nemeniť, pričom členské štáty si môžu zvoliť svoju vnútroštátnu metódu na riešenie otázky vratného kondenzátu.

Návrh bol od 2. decembra 2022 do 30. decembra 2022 sprístupnený na portáli pre lepšiu právnu reguláciu, kde sa k nemu mohla vyjadriť verejnosť. Celkovo bolo doručených 14 príspevkov: osem od záujmových združení (vrátane štyroch organizácií zastupujúcich svojich členov na úrovni EÚ), dva od individuálnych spoločností, dva od subjektov verejného sektora, jeden od MVO a jeden od občana EÚ. Spomedzi respondentov boli najviac zastúpenými členskými štátmi Česko (štyri odpovede), Poľsko (tri) a Fínsko (dve). Pripomienky obsahovali žiadosti o ďalšie vysvetlenie alebo zmeny pri týchto aspektoch:

- Pri zariadeniach kombinovanej výroby, ktoré využívajú pevné a kvapalné fosílna palivá a ktoré budú v roku 2024 staršie než desať rokov, uplatniť referenčné hodnoty, ktoré platia do decembra 2023 (od deviatich respondentov)
  - Táto otázka je už dostatočne dobre regulovaná v delegovanom akte, konkrétne v článku 3 ods. 2. Podľa tohto odseku sa nové referenčné hodnoty uplatniteľné od 1. 1. 2024 budú od 1. 1. 2034 uplatňovať na zariadenia kombinovanej výroby staré desať rokov alebo viac. Dotkne sa to teda najviac len zariadení kombinovanej výroby využívajúcich pevné alebo kvapalné fosílna palivá, ktoré sa spustili do prevádzky po roku 2020. Pri príprave tohto delegovaného aktu sa však žiadne takéto zariadenia nepodarilo identifikovať napriek úsiliu ich nájsť.
  - Zavádza sa malá úprava odôvodnenia vysvetľujúceho používanie referenčných hodnôt pri starších zariadeniach kombinovanej výroby.

- Referenčné hodnoty pre vodík, s ktorým sa obchoduje, a zvyškový vodík by mali byť rovnaké a nezmenené (šesť respondentov), pretože navrhované referenčné hodnoty nie sú založené na prevádzkových údajoch.
  - Zariadenia kombinovanej výroby fungujúce pomocou zemného plynu sú často konštruované tak, že už teraz sú pripravené na vodík. Nižšie referenčné hodnoty pre vodík znamenajú, že kombinované referenčné hodnoty budú nižšie pre zariadenia na zemný plyn využívajúce vodík ako druhé palivo. Pri zariadeniach používajúcich viaceré palivá je referenčná hodnota vážená priemerná hodnota na základe jednotlivých podielov každého paliva používaného v zariadení kombinovanej výroby. Preto je vhodné stanoviť osobitnú referenčnú hodnotu pre vodík, s ktorým sa obchoduje, aby sa zabránilo nepriamemu zníženiu požiadaviek na energetickú efektívnosť nových zariadení kombinovanej výroby.
  - Návrh delegovaného aktu sa na základe tejto spätnej väzby nezmenil.
- Za flexibilitu by sa zariadeniam kombinovanej výroby by sa mal udeliť osobitný korekčný faktor. Komisia predostrie analýzu tejto konkrétnej otázky a v relevantnom prípade zavedie korekčný faktor v novom preskúmaní (dvaja respondenti).
  - Aktuálne nie sú dostatočné dôkazy, že zariadenia kombinovanej výroby by nemuseli byť schopné splniť požiadavku úspor primárnej energie z dôvodu flexibilnej prevádzky.
  - Koncepcia trhu s elektrinou by mala poskytnúť primerané signály na podnetenie flexibilnej prevádzky zariadení kombinovanej výroby.
  - Vkladá sa osobitné odôvodnenie na zdôraznenie potreby zväziť tento aspekt v nasledujúcom preskúmaní.
- Referenčné hodnoty pre odpad (kategória paliva S6) by mali byť vyššie (dvaja respondenti).
  - Hoci prevádzkové údaje takýchto zariadení zozbierané počas prípravných prác boli obmedzené, nepotvrdzujú domnienku, že vyššie referenčné hodnoty by boli vhodné.
  - Návrh delegovaného aktu sa na základe tejto spätnej väzby nezmenil.
- Stimulovanie prechodu z bioplynu na biometán prostredníctvom referenčných hodnôt, keďže ide o jednu z ambícií v oznámení o pláne REPowerEU (jeden respondent).
  - Regulačný zásah prostredníctvom delegovaného aktu o referenčných hodnotách predstavuje nepriame opatrenie na riešenie tohto problému. Trhové mechanizmy sú primeranejšími opatreniami na podnetenie modernizácie z bioplynu na biometán.
  - Návrh delegovaného aktu sa na základe tejto spätnej väzby nezmenil.
- Diferenciácia referenčnej hodnoty pre zemný plyn na základe veľkosti zariadení kombinovanej výroby a zavedenie dvoch kategórií: do a nad 100 MW_{el} (jeden respondent).
  - Pri príprave delegovaného aktu sa nenašli dostatočné dôkazy, ktoré by opodstatnili rozlíšenie kategórií.

- Návrh delegovaného aktu sa na základe tejto spätnej väzby nezmenil.

3. PRÁVNE PRVKY DELEGOVANÉHO AKTU

Zhrnutie navrhovaného opatrenia

Delegovaným nariadením sa stanovuje nový súbor referenčných hodnôt pre samostatnú výrobu tepla a elektriny, ktoré by začali platiť od 1. januára 2024.

Aktualizujú sa ním referenčné hodnoty pre samostatnú výrobu tepla a elektriny s novými zdrojmi energie a opravujú niektoré súčasné referenčné hodnoty.

Právny základ

Komisia je splnomocnená prijať toto delegované nariadenie na základe článku 14 ods. 10 a článku 22 ods. 1 smernice o energetickej efektívnosti.

Zásada proporcionality

V súlade so zásadou proporcionality toto delegované nariadenie neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie jeho cieľa. Delegované nariadenie má podobu pozmeňujúceho nariadenia, ktoré sa priamo uplatňuje vo všetkých členských štátoch. Tým sa zabezpečí, že vnútroštátnym správnym orgánom a správnym orgánom EÚ nevzniknú žiadne náklady na transpozíciu právnych predpisov do vnútroštátnych právnych predpisov.

Výber nástroja

Navrhovaný nástroj: delegované nariadenie. Keďže delegovaným nariadením sa menia existujúce nariadenie, ide o jediný vhodný nástroj.

Vplyv na rozpočet

Delegované nariadenie nemá vplyv na rozpočet EÚ.

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 4. 7. 2023

ktorým sa mení delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2402, pokiaľ ide o preskúmanie harmonizovaných referenčných hodnôt účinnosti samostatnej výroby elektriny a tepla pri uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES¹, a najmä na jej článok 14 ods. 10 druhý pododsek,

keďže:

- (1) V delegovanom nariadení (EÚ) 2015/2402² sa stanovili preskúmané harmonizované referenčné hodnoty účinnosti samostatnej výroby elektriny a tepla ako matica hodnôt rozlíšených podľa príslušných faktorov vrátane roku výroby a typov palív a doplnených korekčnými faktormi vzhľadom na priemerné klimatické podmienky a odvrátené straty v sústave.
- (2) Komisia vykonala preskúmanie daných harmonizovaných referenčných hodnôt účinnosti (ďalej len „preskúmanie“) samostatnej výroby elektriny a tepla s prihliadnutím na údaje z prevádzkového používania v reálnych podmienkach poskytnuté členskými štátmi a zainteresovanými stranami. S ohľadom na vývoj najlepších dostupných a ekonomicky odôvodniteľných technológií zaznamenaných počas skúmaného obdobia rokov 2016 až 2021, by sa, pokiaľ ide o harmonizované referenčné hodnoty účinnosti samostatnej výroby elektriny, malo zachovať rozlíšenie podľa roku výroby zariadenia kombinovanej výroby uvedené v delegovanom nariadení (EÚ) 2015/2402.
- (3) Z preskúmania vyplynula potreba začleniť nové palivá a vznikajúce technológie, ktoré by sa mohli širšie využívať alebo zaviesť v kombinovanej výrobe. Preto by sa zoznam zdrojov energie s osobitnými referenčnými hodnotami mal rozšíriť tak, aby zahŕňal aj e-plyny a vodík, s ktorým sa obchoduje. Pokiaľ ide o vodík, s ktorým sa obchoduje, mali by sa stanoviť samostatné referenčné hodnoty, aby sa zvýšila efektívnosť využívania vodíka vo veľkých zariadeniach kombinovanej výroby.
- (4) V preskúmaní sa podporuje používanie jedinej referenčnej hodnoty pre samostatnú výrobu elektriny v prípade všetkých fosílnych palív, ktorá by vychádzala z používania zemného plynu v elektrárnach s plynovými turbínami s kombinovaným cyklom. Vybudovanie nových zariadení kombinovanej výroby používajúcich kvapalnú alebo tuhé fosílné palivá nie je v súlade s dlhodobými cieľmi politiky Únie v oblasti

¹ Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1.

² Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2402 z 12. októbra 2015, ktorým sa preskúmavajú harmonizované referenčné hodnoty účinnosti samostatnej výroby elektriny a tepla pri uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ a ktorým sa zrušuje vykonávacie rozhodnutie Komisie 2011/877/EÚ (Ú. v. EÚ L 333, 19.12.2015, s. 54).

energetiky a klímy. Preto by s cieľom vyhnúť sa retroaktívnym zmenám existujúcich systémov referenčné hodnoty mali aktualizovať a uplatňovať sa na nové a významne obnovené zariadenia kombinovanej výroby na fosílna palivá uvádzané do prevádzky od 1. januára 2024.

- (5) Z preskúmania vyplynulo, že harmonizované referenčné hodnoty účinnosti samostatnej výroby tepla by sa mali zmeniť len pri fosílnych palivách. Nový súbor referenčných hodnôt pre fosílna palivá sa stanovuje na základe výlučne tepelných kotlov používajúcich zemný plyn a mal by sa uplatňovať na nové alebo významne obnovené zariadenia na samostatnú výrobu tepla dokončené od 1. januára 2024.
- (6) Stabilné podmienky sú predpokladom investícií do kombinovanej výroby a trvalej dôvery investorov, a preto je vhodné stanoviť harmonizované referenčné hodnoty pre elektrinu a teplo.
- (7) Jedným z cieľov smernice 2012/27/EÚ je podpora kombinovanej výroby tepla a elektriny so zámerom ušetriť energiu, a preto by sa mali vytvoriť stimuly na repasáciu starších zariadení kombinovanej výroby v snahe zlepšiť ich energetickú účinnosť. Na poskytnutie takéhoto stimulu a v súlade s požiadavkou, že harmonizované referenčné hodnoty účinnosti musia byť založené na zásadách stanovených v písmene f) prílohy II k smernici 2012/27/EÚ, referenčné hodnoty účinnosti pri elektrine uplatniteľné na zariadenie kombinovanej výroby by sa mali zvýšiť od jedenásteho roku po roku jeho výroby podľa pravidiel v článku 3 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) 2015/2402.
- (8) Výroba tepla je čoraz dôležitejšia pre bezpečnosť, odolnosť a flexibilitu energetického systému. Prevádzka niektorých systémov kombinovanej výroby sa môže v závislosti od využitia meniť so zámerom zaručiť bezpečnosť dodávok, flexibilitu alebo podporné služby v elektrizačnej sústave. Budúce revízie delegovaného nariadenia (EÚ) 2015/2402 budú musieť byť zamerané na vývoj úrovni účinnosti, pretože tepelné elektrárne musia prispôbiť svoju prevádzku tak, aby dokázali flexibilnejšie reagovať na prerušenie dodávok z obnoviteľných zdrojov a elektrifikáciu na strane dopytu.
- (9) Delegované nariadenie (EÚ) 2015/2402 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Delegované nariadenie (EÚ) 2015/2402 sa mení takto:

prílohy I a II sa nahrádzajú textom uvedeným v prílohe I k tomuto nariadeniu,

príloha IV sa nahrádza textom uvedeným v prílohe II k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Toto nariadenie sa uplatňuje od 1. januára 2024.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 4. 7. 2023

*Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN*